Concursul județean
„Trepte în matematică şi comunicare”
Călimănești, 16 mai 2026

LIMBA ŞI LITERATURA ROMÂNĂ

Clasa a X-a

LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ 50 puncte

I. Punctajul maxim acordat – 20 puncte

Citește cu atenție textul, apoi cerințele și răspunde la fiecare dintre acestea.

„Vremea se dezmorțea. Iarna, istovită ca o babă răutăcioasă, se zgârcea mereu, simțind apropierea primăverii din ce în ce mai dezmierdătoare. Haina de zăpadă se zdrențuia dezvelind trupul negru al câmpurilor.

Ion de-abia așteptase zilele acestea. Acum, stăpân al tuturor pământurilor, râvnea să le vadă și să le mângâie ca pe niște ibovnici credincioase. Ascunse sub troienele de omăt, degeaba le cercetase. Dragostea lui avea nevoie de inima moșiei. Dorea să simtă lutul sub picioare, să i se agațe de opinci, să-i soarbă mirosul, să-și umple ochii de culoarea lui îmbătătoare.

Ieși singur, cu mâna goală, în straie de sărbătoare, într-o luni. Sui drept în Lunci, unde era porumbița cea mai mare și mai bună, pe spinarea dealului... Cu cât se apropia, cu atât vedea mai bine cum s-a dezbrăcat de zăpadă locul ca o fată frumoasă...

Sufletul îi era pătruns de fericiri. Parcă nu mai râvnea nimic și nici nu mai era nimic în lume afară de fericirea lui. Pământul se închina în fața lui, tot pământul...Și tot era al lui, numai al lui acum...

Se opri în mijlocul delniței. Lutul negru, lipicios, îi țintuia picioarele, îngreuindu-le, atrăgându-le ca brațele unei iubite pătimașe. Îi râdeau ochii, iar fața toată era scăldată într-o sudoare caldă de patimă. Îl cuprinse o poftă sălbatecă să îmbrățișeze huma, să o crâmpoțească în sărutări. Întinse mâinile spre brazdele drepte, zgrunțuroase și umede. Mirosul acru, proaspăt și roditor îi aprinse sângele.

Se aplecă, luă în mâini un bulgăre și îl sfărâmă între degete, cu o plăcere înfricoșată. Mâinile îi rămaseră unse cu lutul cleios ca niște mănuși de doliu. Sorbi mirosul, frecându-și palmele.

Apoi, încet, cucernic, fără să-și dea seama, se lăsă în genunchi, își coborî fruntea și-și lipi buzele cu voluptate de pământul ud. Și-n sărutarea aceasta grăbit simți un fior rece, amețitor...

Se ridică deodată rușinat și se uită împrejur să nu-l fi văzut cineva. Fața însă îi zâmbea de o plăcere nesfârșită.

Își încrucișă brațele pe piept și-și linse buzele simțind neîncetat atingerea rece și dulceața amară a pământului. Satul, în vale, departe, părea un cuib de păsări ascuns în văgăună de frica uliului.

Se vedea acum mare și puternic, ca un uriaș din basme care a biruit, în lupte grele, o ceată de balauri îngrozitori.

Își înfipse mai bine picioarele în pământ, ca și când ar fi vrut să potolească cele din urmă zvârcoliri ale unui dușman doborât. Și pământul parcă se clătina, se închina în fața lui..."

Liviu Rebreanu, ***Ion*** (fragment)

1. Indică sinonime pentru sensul din text al cuvintelor: *râvnea, credincioase, se închina, să potolească* . **4 puncte**
2. Identifică tema fragmentului dat. **4 puncte**
3. Prezintă, în cel puțin 50 de cuvinte, rolul descrierii în fragmentul dat. **4 puncte**
4. Prezintă, în cel puțin 40 de cuvinte, perspectiva narativă în fragmentul dat. **4 puncte**
5. Comentează, în 50-70 de cuvinte, următoarea secvență: *Sufletul îi era pătruns de fericiri. Parcă nu mai râvnea nimic şi nici nu mai era nimic în lume afară de fericirea lui. Pământul se închina în fața lui, tot pământul...Şi tot era al lui, numai al lui acum...* **4 puncte**

II. Punctajul maxim acordat – 25 puncte

Redactează un text, de minim 200 de cuvinte, în care să exprimi opinia în legătură cu modul în care lucrurile materiale pot influența starea unei persoane, raportându-te atât la informațiile din fragmentul extras din *Ion*, de Liviu Rebreanu, cât și la experiența personală și culturală.

În redactarea textului, vei avea în vedere următoarele repere:

-formularea unei opinii faţă de problematica pusă în discuţie, enunţarea şi dezvoltarea corespunzătoare a două argumente adecvate opiniei și formularea unei concluzii pertinente;
15 puncte

-raportarea la experiența personală și culturală;
4 puncte

-utilizarea corectă a conectorilor în argumentare, corectitudinea exprimării, ortografie și punctuație, aşezarea în pagină, lizibilitatea, încadrarea în numărul minim de cuvinte.
6 puncte

În vederea acordării punctajului, textul trebuie să dezvolte subiectul propus.

Notă: Toate subiectele sunt obligatorii.
Timpul de lucru este de 2 ore.
Se acordă 5 puncte din oficiu.

Mult succes!

Concursul județean
„Trepte în matematică şi comunicare”
Călimănești, 16 mai 2026

Clasa a X-a

LIMBA ȘI ITERATURA ROMÂNĂ
BAREM DE EVALUARE ȘI DE NOTARE

- **Se punctează oricare alte formulări/modalităţi de rezolvare corectă a cerințelor.**
- **Nu se acordă punctaje intermediare, altele decât cele precizate explicit în barem.**
- **Se acordă 5 puncte din oficiu.**
- **Punctajul total este de 50 de puncte.**

I. Punctajul maxim acordat – 20 puncte

1. Indicarea sinonimelor pentru sensul din text al cuvintelor date: *râvnea, credincioase, se închina, să potolească* (de exemplu: dorea, devotate, se ruga, să domolească, etc.)
1p+1p+1p+1p = 4 puncte

2. Precizarea temei fragmentului dat (de exemplu: iubirea pentru pământ, etc)
4 puncte

3. Prezentarea, în cel puțin 50 de cuvinte, a rolului descrierii prezente în fragmentul dat (de exemplu: creează un cadru realist, specific romanului obiectiv, dar și unul simbolic, în care natura și timpul reflectă intensitatea trăirilor lui Ion și relația sa obsesivă cu pământul; modalitate de caracterizare a personajului, etc.)
-Prezentarea clară, nuanțată - 3 p./ ezitantă -2 p./ încercarea de prezentare - 1 p
-Respectarea limitei de cuvinte -1 p. **4 puncte**

4. Prezentarea tipului de perspectivă narativă din textul dat: **4 puncte**
-Precizarea perspectivei narative -1p;
-Prezentarea clară, nuanțată - 2 p.; încercarea de prezentare - 1 p.
-Respectarea limitei de cuvinte -1 p

5.Comentarea secvenței: **4 puncte**
-Comentarea clară, nuanțată - 3 p.; încercarea de comentare- 1 p.
-Respectarea limitei de cuvinte -1 p.

II. Punctajul maxim acordat – 25 puncte

-formularea unei opinii față de problematica pusă în discuție -1 p. **15 puncte**
-câte 2 puncte pentru enunţarea oricăror două argumente adecvate opiniei formulate: enunțare clară, în concordanță cu opinia formulată – 2 p.; încercare de enunțare – 1 p. (2 p. + 2 p. = 4 p.)
-câte 3 puncte pentru dezvoltarea corespunzătoare a fiecăruia dintre cele două argumente enunţate: dezvoltare clară, nuanţată – 3 p.; încercare de dezvoltare, schematism – 1 p. (3 p. + 3 p. = 6 p.)
- valorificarea textului în dezvoltarea oricărui argument – 3 p./simpla citare a unor secvențe din text, încercare de valorificare – 1 p.;
- formularea unei concluzii pertinente 1 p.
- raportarea la experiența personală și culturală în dezvoltarea oricărui argument **4 puncte**
(2 p. + 2 p. = 4 p.)
– utilizarea corectă a conectorilor în argumentare **1 punct**
– corectitudinea exprimării **1 punct**

–ortografie şi punctuaţie (0 –1 greşeli ortografice şi de punctuaţie – 1 p.; 2 sau mai multe greșeli – 0 p.) **1 punct**
– așezarea în pagină **1 punct**
– lizibilitatea **1 punct**
– respectarea precizării privind numărul minim de cuvinte **1 punct**